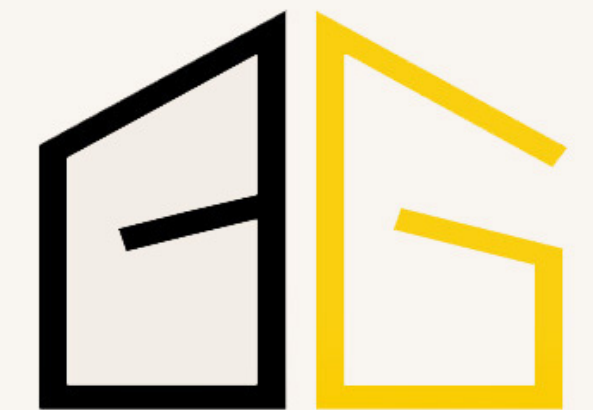

BAUSKAS PILSKALNA PARKA LABIEKĀRTOŠANA

BALTEX GROUP

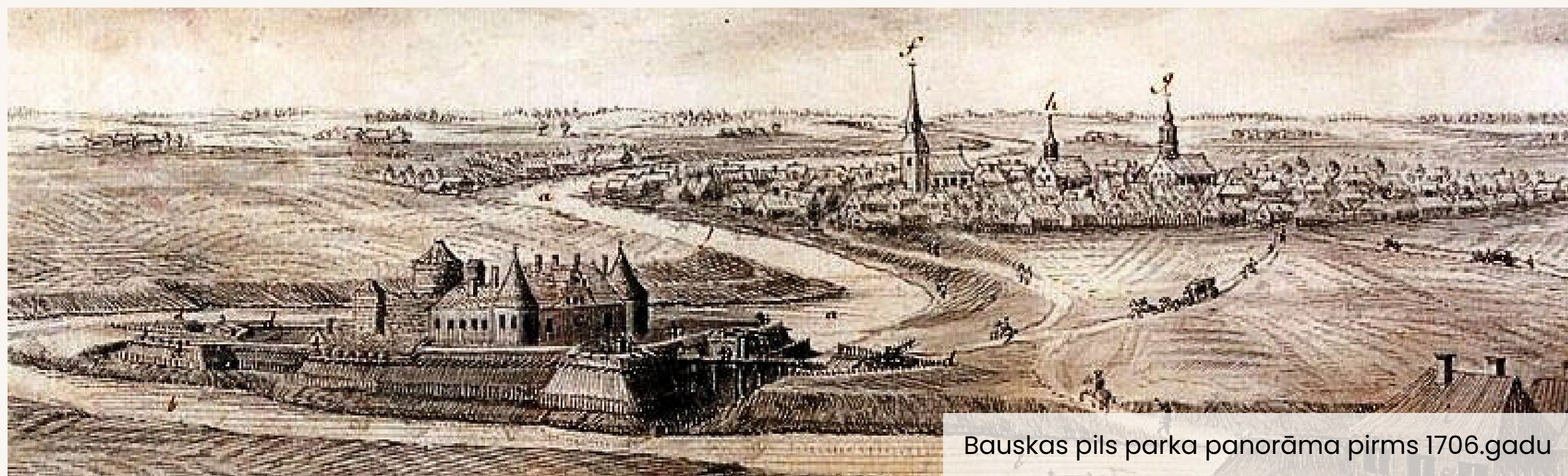
BAUSKAS
NOVADS

ESOŠĀ SITUĀCIJA

Parks mūsdienās krasi atšķiras no tā aizsākumiem. Vēsturiski parka teritorija iedalījās šādi – „..vispirms parelēli vaļņa grāvim neliels tīrums, pie kura pieslēdzas ar apm. 100 lielākiem un mazākiem uzkalniņiem un ieplakām pārklāta pļavas josla, tad atkal tīrums..”, „..abu upju virzienā stiepjas ganības un pļava..”. Ir liecības, ka 15.gadsimtā pils parkā ir atradušās ne tikai apmetnes, bet arī vērojams Bauskas pilsētas aizsākums. Kā minēts R. Malvess Bauskas pils vēsturiskās izpētes materiālos – „..uz samērā zemas trīsstūra formas pussalas starp Mūsu un Mēmeli vietā, kur tās saplūst par Lielupi, izveidojās miestiņš ar Sv. Ģertrūdes baznīcu centrā. Šo pussalu kādreiz sauca par „Pilsvairogu” (Schloßschild).”

Bauskas pils parka panorāma 2024.gads

Bauskas pils parka panorāma pirms 1706.gadu

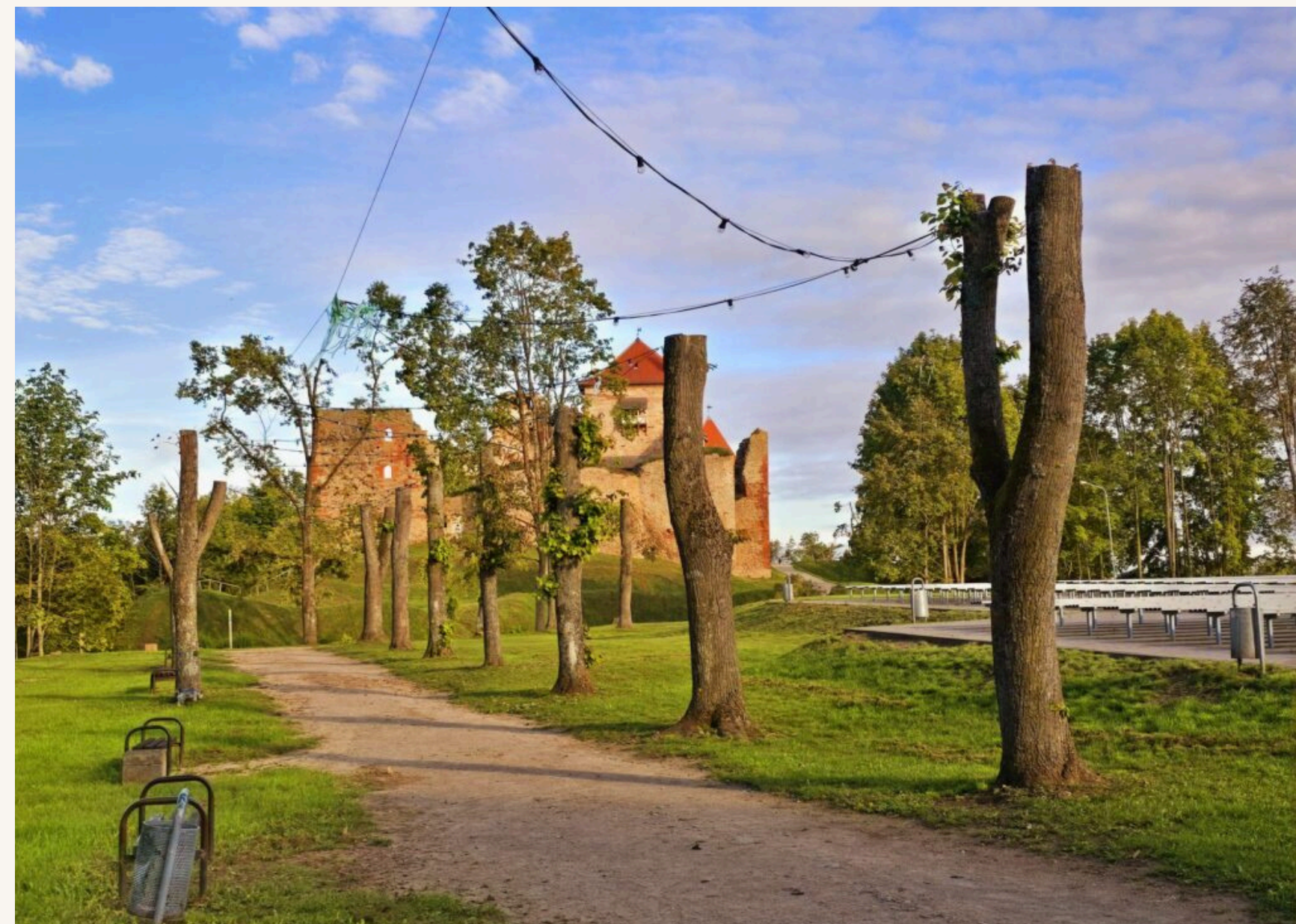
ESOŠĀ SITUĀCIJA PARKĀ

Projektējamā teritorijā ietilpst Bauskas pils parks ar līdzenumiem, nogāzēm un reljefa starpībām. Teritorijai ir valsts aizsargājamā kultūras pieminekļa statuss. Pašlaik teritoriju apmeklē gan tūristi, gan vietējie iedzīvotāji un Bauskas pils parka teritorijā notiek dažādi pasākumi.

Esošā teritorija sastāv no pastaigu celiņiem un apskates vietām. Kā galvenais apskates pieturpunkts ir pati Bauskas pils, taču vieta, kur satiekās upes Mūsa un Mēmele, veidojot Lielupi, arī ir šīs teritorijas vērtība.

Pašā parka teritorijā ir daudzi vērtīgi koki, kas padara šo teritoriju patīkamāku un norobežotu no apkārtējās vides.

Apmeklētāju intensitāte ikdienā nav samērā liela, taču pasākumos ir gluži pretēji, lai nodrošinātu ērtu vidi ikvienam teritorijā jāveic labiekārtošanas darbi.

ESOŠĀ SITUĀCIJA / PROJEKTA ROBEŽA

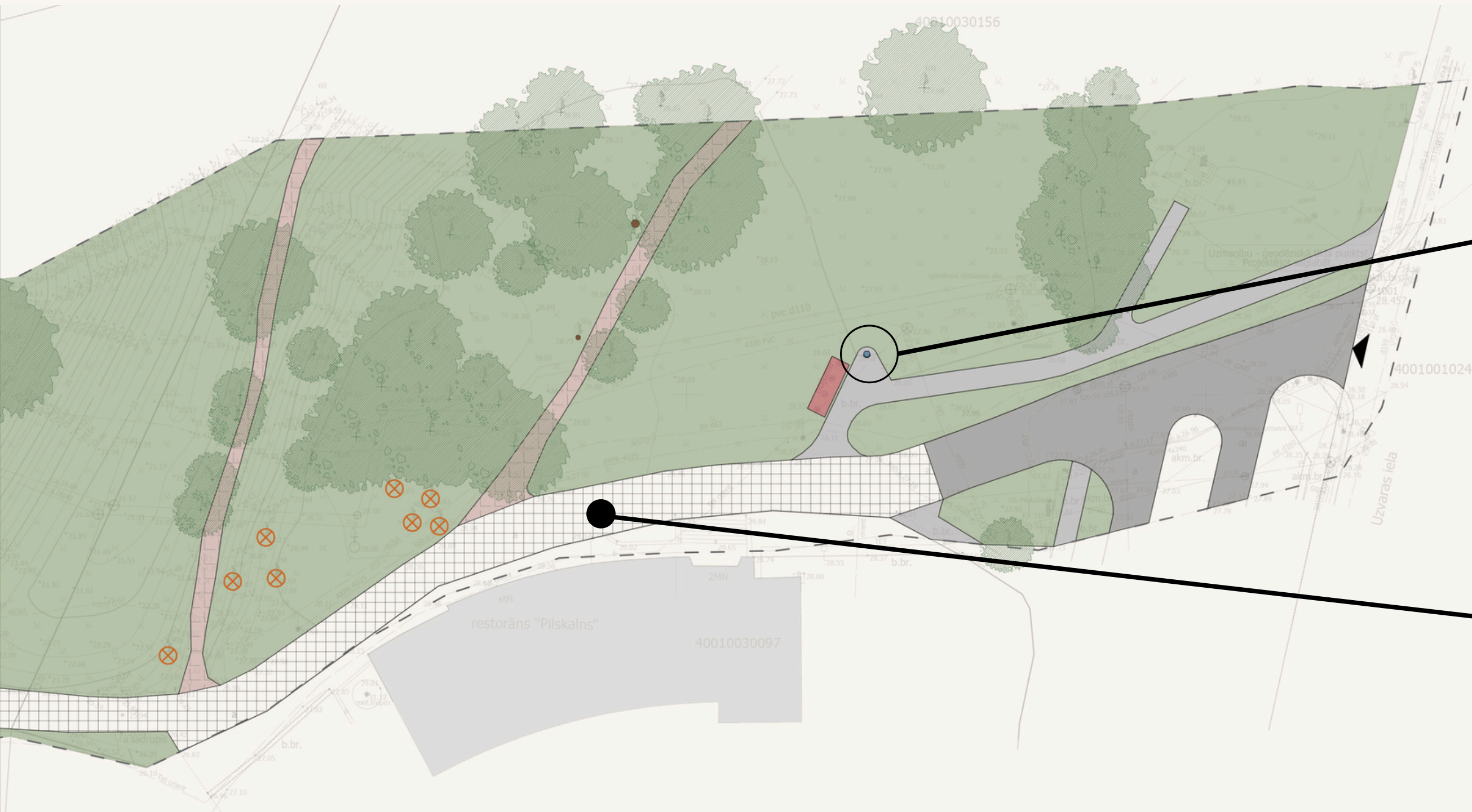

PROJEKTA ROBEŽA UN ZONAS

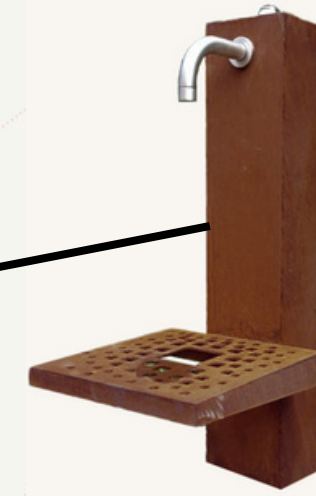
GALVENĀ IEEJA

- Izcērtams koks
- Esošs info stends

1.VARIANTS

Tiek saglabāta piebraucamā ceļa esošā trajektorija. Pils skata atsegšanas nolūkos tiek paredzēta koku izzāgēšana.

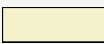

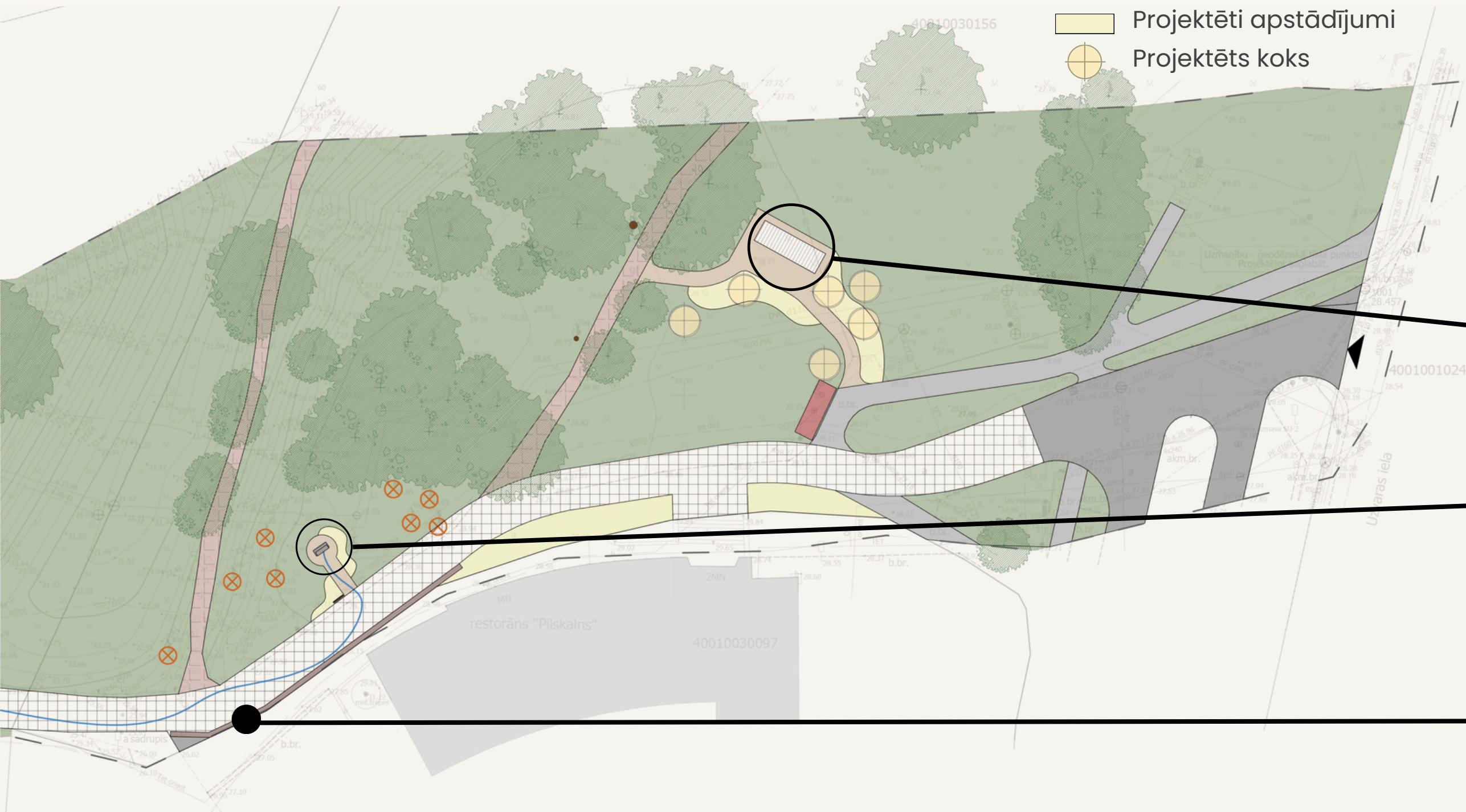
Dzeramā ūdens brīvkrāns tiek paredzēt blakus esošajam info stendam.

Brauktuve uz Bauskas pili tie paredzēta no lielizmēra bruģakmens plāksnēm.

GALVENĀ IEEJA

- Izcērtams koks
- Esošs info stends
- Projektēti apstādījumi
- Projektēts koks

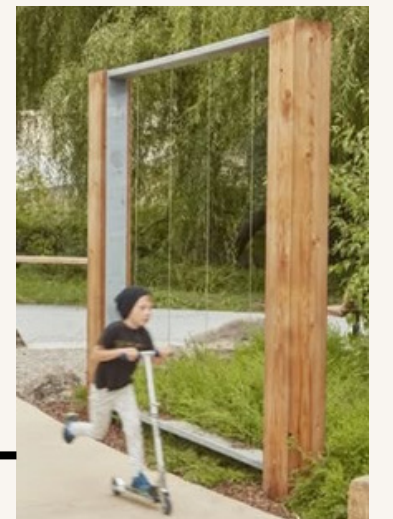
2.VARIANTS

Esošā piebraucamā ceļa trajektorija tiek nedaudz novirzīta, paredzot iespēju ar apstādījumiem noriebežot skatu uz esošo restorānu "Pilskaļns".

Teritorijas apmeklētāju ētrībām tiek paredzētas labierīcības.

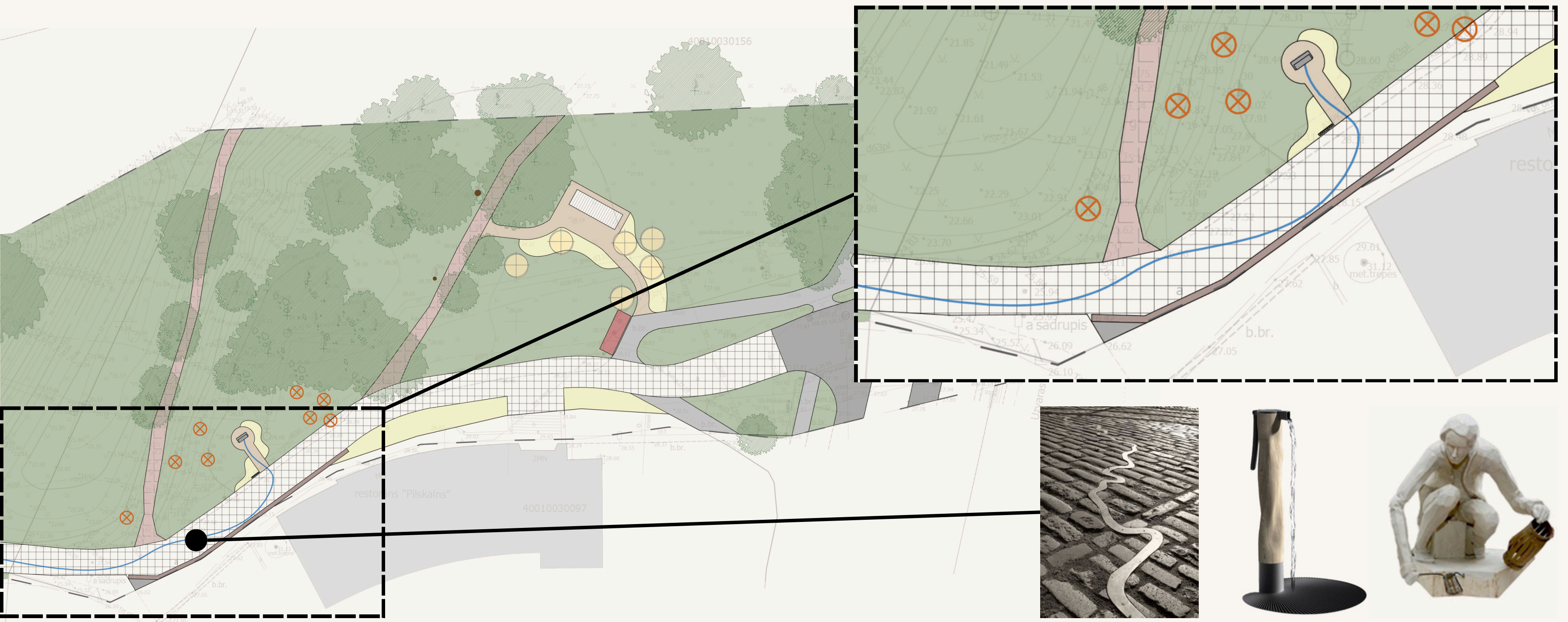

Atlikušajā posmā gar restorāna žogu paredzēts izvietot vītenaugu režģus.

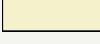

GALVENĀ IEEJA

2.VARIANTS

GALVENĀ IEEJA

- Izcērtams koks
- Esošs info stends
- Projektēti apstādījumi
- Projektēts koks

3.VARIANTS

Esošā piebraucamā ceļa trajektorija tiek nobīdīta un veidota pēc iespējas lēzenāka, paredzot plašu apstādījumu joslu visā garumā gar restorāna "Pilskaļns" fasādi un žogu.

Esošais info stends tiek novirzīt pārlēli ceļam. Ūdens brīvkrāns tiek paredzēt pie esošā gājēju celiņa malas, ērti sasniedzamā vietā.

PILS TERITORIJA

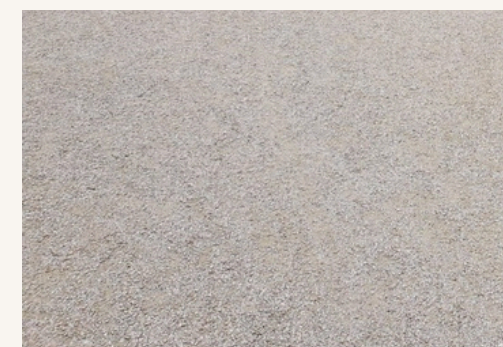
SEGUMI

Bauskas pils teritorija, starp abiem aizsarggrāvjiem, tiek saglabāta nemainīga, paredzot tikai ceļa seguma virskārtas nomaiņu.

Kā viens no seguma risinājumiem ir šķelts granīta bruģakmens neregulārās formās.

Otrs risinājums paredz segumu no minerālmateriālu maisījuma sajaukumā ar cementu.

PARKA TERITORIJA

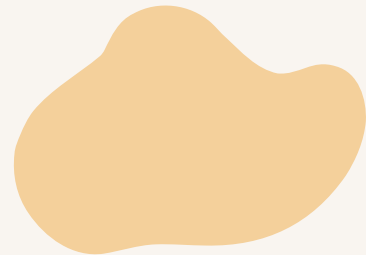
KUSTĪBAS ORGANIZĀCIJA

- Galvenais gājēju kustību virziens un auto piekļuves ceļš
- Galvenie krustpunkti
- Gājēju pastaigu takas
- Piegādes ceļš pasākumu laikā
- Gājēju ceļš uz upju satekpunktu

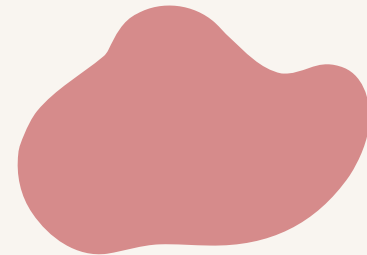
LABIEKĀRTOJUMA ZONĒJUMS

Labiekārtojuma risinājumi Bauskas pils parka teritorijai.
Teritorija tiek sadalīta 4 dažādās funkcionālajās zonās:

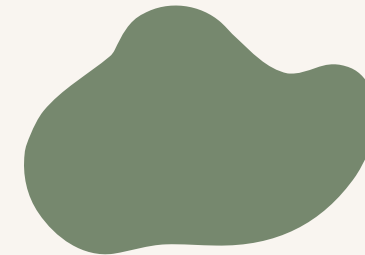
Mierīgā atpūtas zona un skatu laukumi

Atpūtas zonas un skatu laukumi izvietojas gar abiem upju krastiem, kā arī pie pils aizsarggrāvja, kur paveras plašs skats uz Bauskas pili no dažādiem rakursiem.

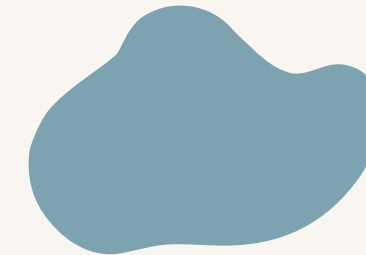
Galvenie krustpunkti

Galvenie krustpunkti veidojas parka centrālajā daļā, savijoties kopā galvenajam gājēju un auto transporta ceļam, ar pārējiem gājēju celiņiem teritorijā.

Piknika zona

Piknika zona ar iespēju to izmantot kā satikšanās vietu vai vietu, kur atzīmēt mazus ģimeniskus pasākumus, vai vietu, kur atpūsties dienas beigās.

Pastaigu un iespaidu zona

Pastaigu zona ieskauj visu teritoriju ar celiņu tīklu un kā akcents, kur gūt visdažādākos iespaidus, ir apkārtējā ainava un informatīvie elementi par parka vēsturi.

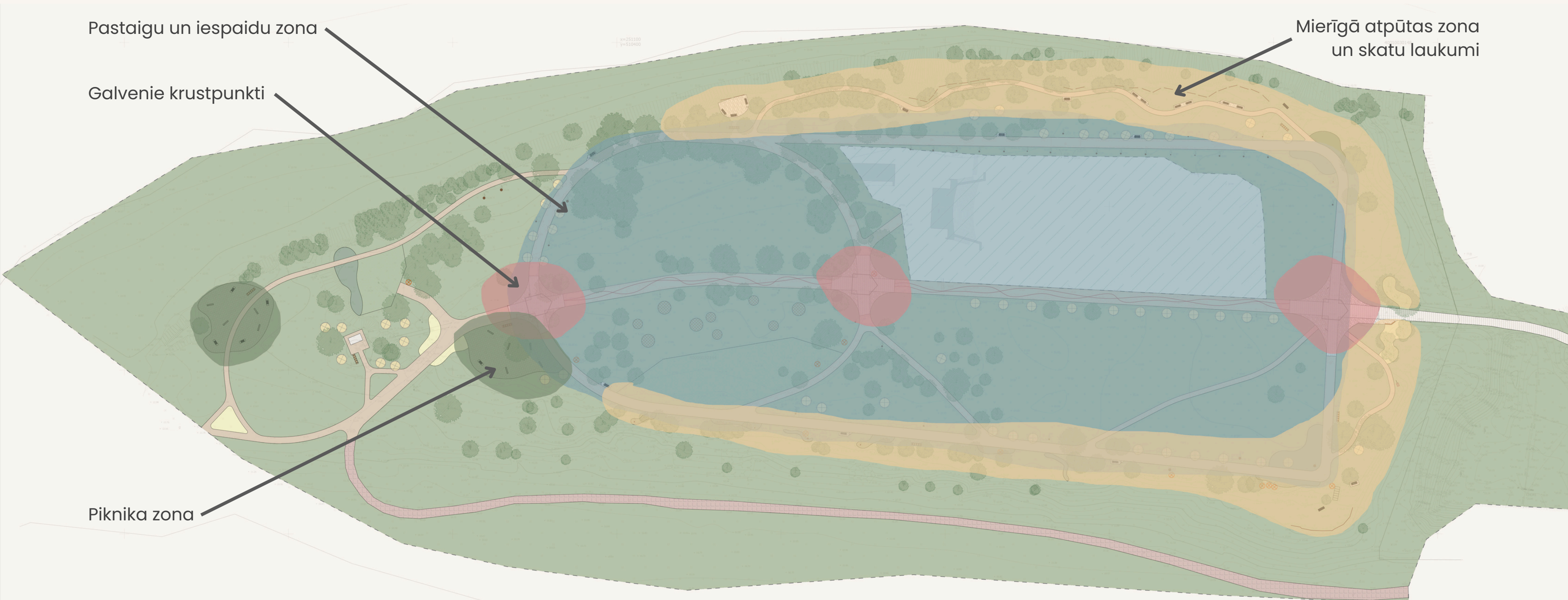
LABIEKĀRTOJUMA ZONĒJUMA SHĒMA

Pastaigu un iespaidu zona

Galvenie krustpunkti

Piknika zona

Mierīgā atpūtas zona
un skatu laukumi

ATTĪSTĪBAS PAMATVĪZIJA

1. Bauskas pils
2. Bauskas pilsētas sākums – Vairogmiests 15.-16.gs.
3. Upju satekvieta – jaunas upes sākums
4. Mēmele – ātra, strauja upe ar stāvu krastu, kur paredzēt skatu vietas starp lielo koku noēnojumu
5. Mūsa – lēna, nesteidzīga upe ar lēzenākām nogāzēm, kā radīta mierīgas atpūtas vietām
6. Murzas ceļš – vēsturiska leģenda, kas pelnījusi, lai šo stāstu ilustrētu ar īpašu vietu, kur šī leģenda ir sākusies.

Apstādījumu raksturs

Pamatceļu tīkls

Skatu vietas

Informatīvie stendi

ATTĪSTĪBAS VĪZIJA

Esoša parka teritorija

Vēsturiskās iezīmes

Upju sateka

Labiekārtota teritorija ikvienam

Projektējamās teritorijas attīstības vīzijas galvenais mērķis ir izcelt vēsturiskās iezīmes, integrējot tās esošajā parka ainavā un padarot to pieejamu ikvienam.

Kā otrs būtiskais aspekts ir upes, kas satek vienā, veidojot savu unikālo stāstu. Mūsu un Mēmeli vieno saplūšana vienā upē, taču katra par sevi arī ir ar savu stāstu – Mēmele strauja, Mūsa lēna. Satiekoties rodas jauna upe Lielupe.

Lai izceltu gan vēsturiskās vērtības, gan abu upju sateku un to stāstu, teritorijā to akcentēs caur seguma raksta detalizāciju, informatīvajiem elementiem un virzienrādītājiem uz galvenajām parka vērtībām – Mūsa, Mēmele, Lielupe, pils, Murza.

BAUSKAS PILSĒTA – VAIROGMIESTS

Bauskas pils parkam ir savs stāsts, kas padara šo vietu vērtīgu un nozīmīgu. Ar šo stāstu aizsākās Bauskas pilsēta un projekta mērķis ir to atdzīvināt.

Projektā iecerēts izvietot informatīvus uzziņas materiālus, veidot stāstu caur teritoriju ar vairoga motīvu, nest Bauskas pils iezīmes parka teritorijā, veidojot sasaisti starp abām zonām un aktualizēt Bauskas pils parka vēsturisko būtību.

"Vairogpilsētiņas pārvietošanai bija vairāki cēloņi. Galvenais tomēr bija ierobežotā platība, kas bija par šķērslī pilsētas attīstībai. Otrs svarīgs cēlonis bija satiksmes neērtības, jo upes to saspieda šaurā puslā, kurā iekļūt pa sauszemi varēja tikai no viena gala. Bet te ieeju nosprostoja pils ar saviem nocietinājumiem." - fragments no R. Malvess Bauskas pils vēsturiskās izpētes materiāliem.

Skats uz Bauskas pils parka teritoriju 1792.gadā – J.C. Brotzes gleznojums

LIELAIS MURZA

Magno Kavallo (Magno Cavallo) jeb Lielais Murza bijis zināms Bauskā un tālu aiz tās robežām, darbojies 18. gadsimtā kā filozofs, mediķis, farmaceits, ķīmiķis un diždzejnieks. Kurzemes dāmām skaistumkopšanas nolūkos ieteicis mazgāties aukstā ūdenī, kas smelts vietā, kur Mūsa un Mēmele satek kopā. Kundzēm Jelgavā un Rīgā viņš šo ūdeni, „speciāli apstrādātu”, pārdevis mucīņās, ar ko kļuvis tik turīgs, ka 1779. gadā aizdevis Bauskas pilsētas maģistratūrai 1000 dālderu.

Lai akcentētu šo stāstu par Lielo Murzu vienā no piedāvātajām teritorijas attīstības vīzijām paredzēts stāsts par slaveno dēkaini.

Stāsts tiek izspēlēts caur ūdens elementiem un seguma detalizāciju "Murzam pa pēdām".

Tēlniecības plenēra metu konkursa ietvaros par labāko tika atzīta mākslas un dizaina studenta Nika Eduša izstrādātā ideja.

Autors Niks Edušs – tēlniecības plenērs 2013.gadā

MŪSA UN MĒMELE

Stāsts par abām upēm un to sateku Lielupē ir šīs teritorijas iezīme, lai to akcentētu tiek paredzēti upju ainavām raksturīgi apstādījumi Bauskas pils parka teritorijā.

Vīzijas mērķis ir veidot parka teritoriju kā upju zaļo ainavu ar akcenta apstādījumiem, kas kalpotu kā dažādu zonu atdalošās robežas, radot noslēgtākas atpūtas vietas vai pretēji piesaistot un papildinot parka teritorijā esošos skatu laukumus.

Apstādījumu galvenais mērķis ir kalpot kā akcentam teritorijā, radīt patīkamu atmosfēru, izceļot vēsturiskās iezīmes un stāstu par Vairogmiešu.

IEDVESMU KOLĀŽAS

1.VARIANTS

2.VARIANTS

3.VARIANTS

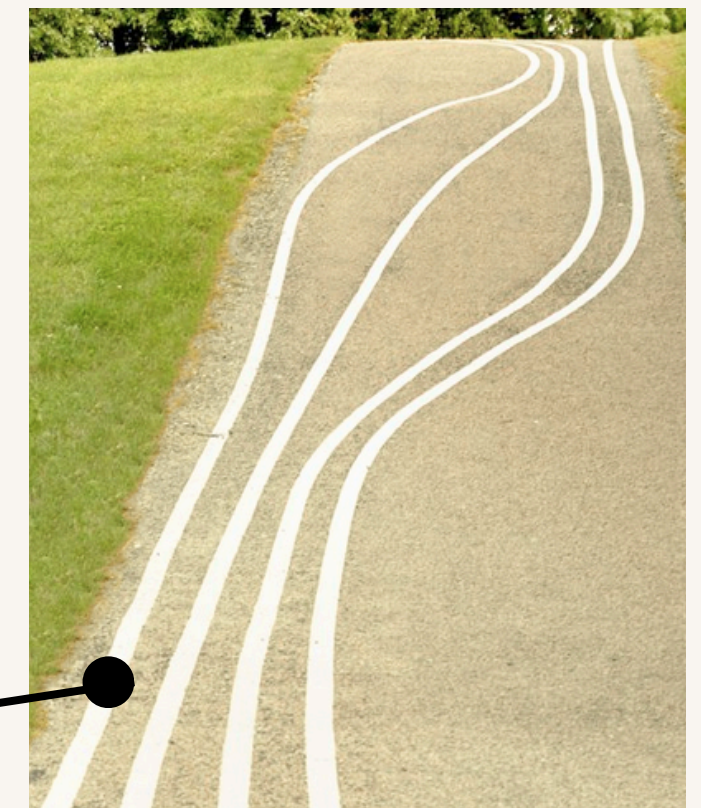
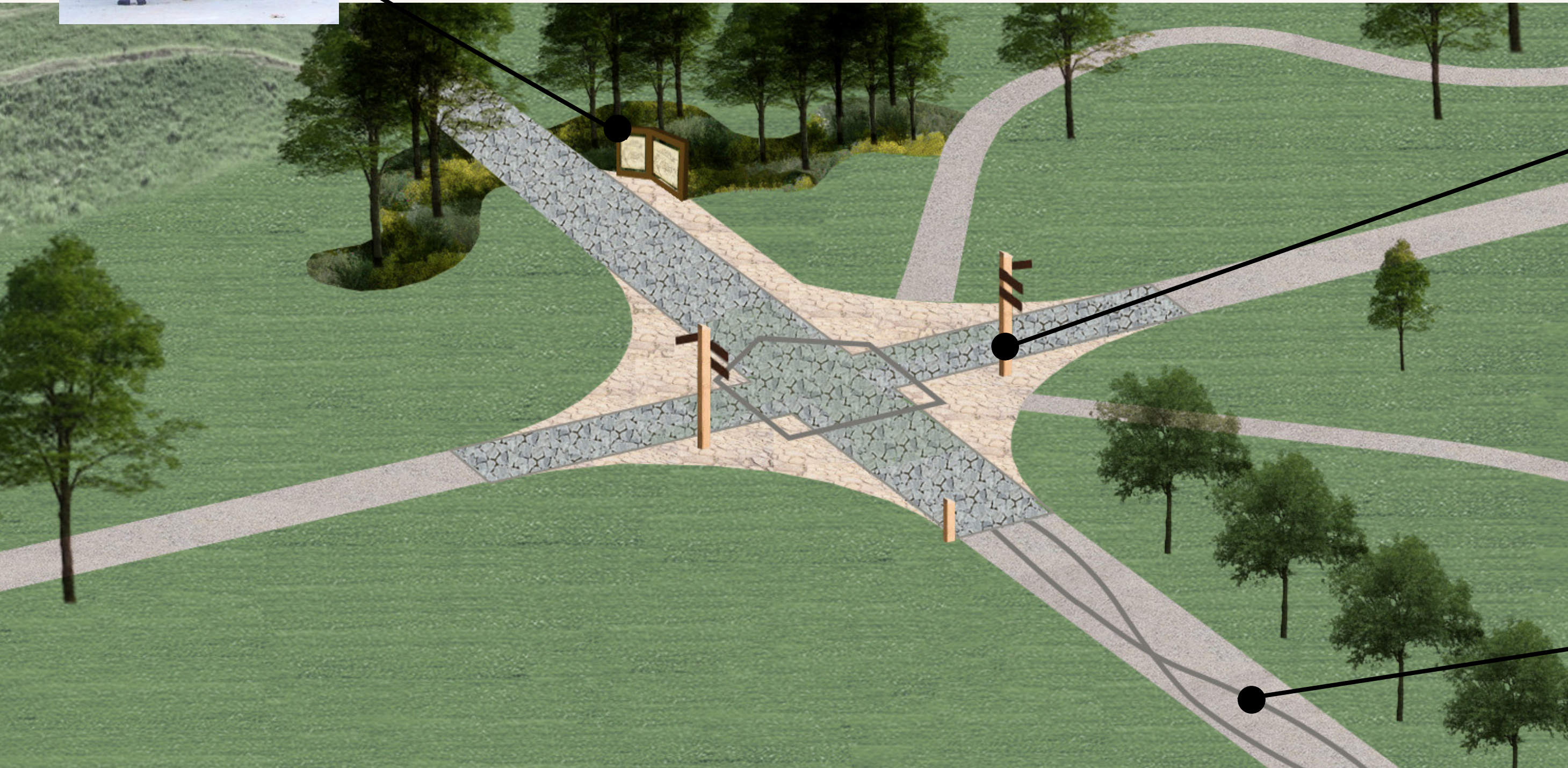

MIERĪGĀ ATPŪTAS ZONA UN SKATU LAUKUMI

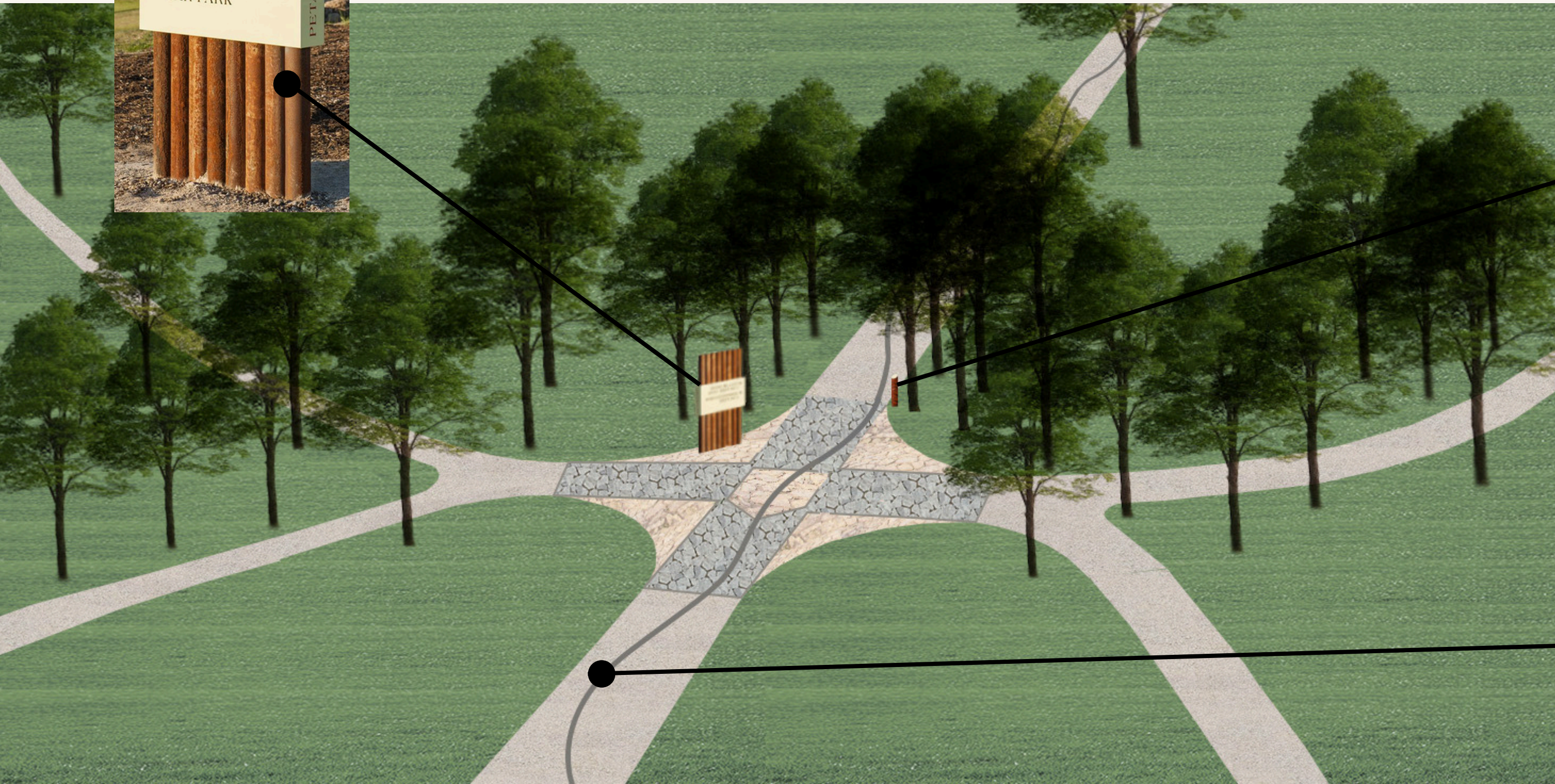
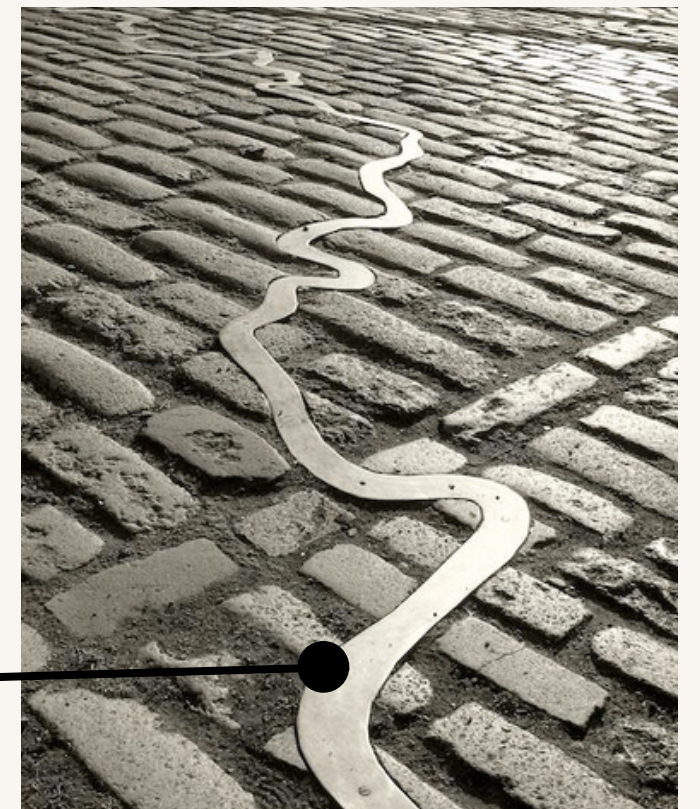
GALVENIE KRUSTPUNKTI

1.VARIANTS

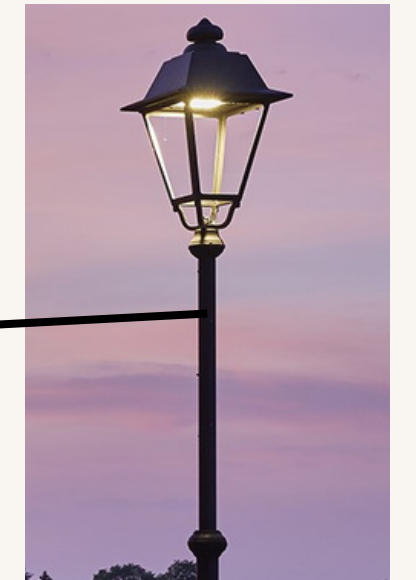
GALVENIE KRUSTPUNKTI

2.VARIANTS

GALVENIE KRUSTPUNKTI

3.VARIANTS

PIKNIKA ZONA

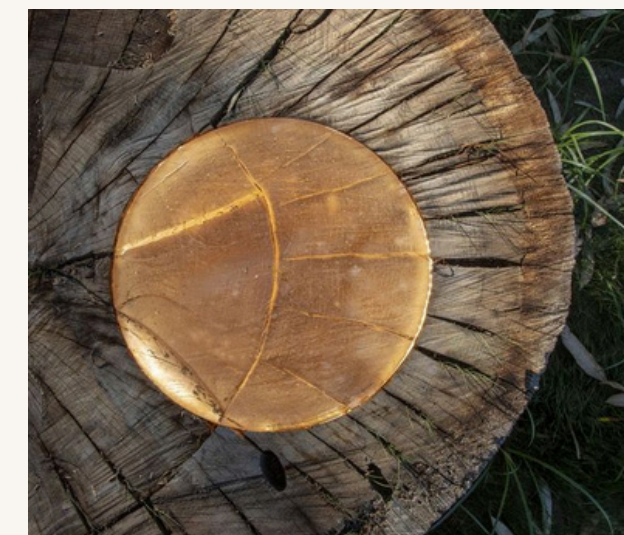
1.VARIANTS

2.VARIANTS

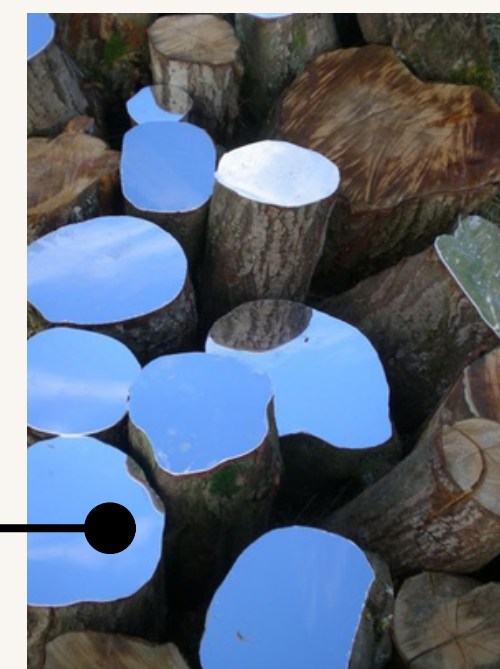
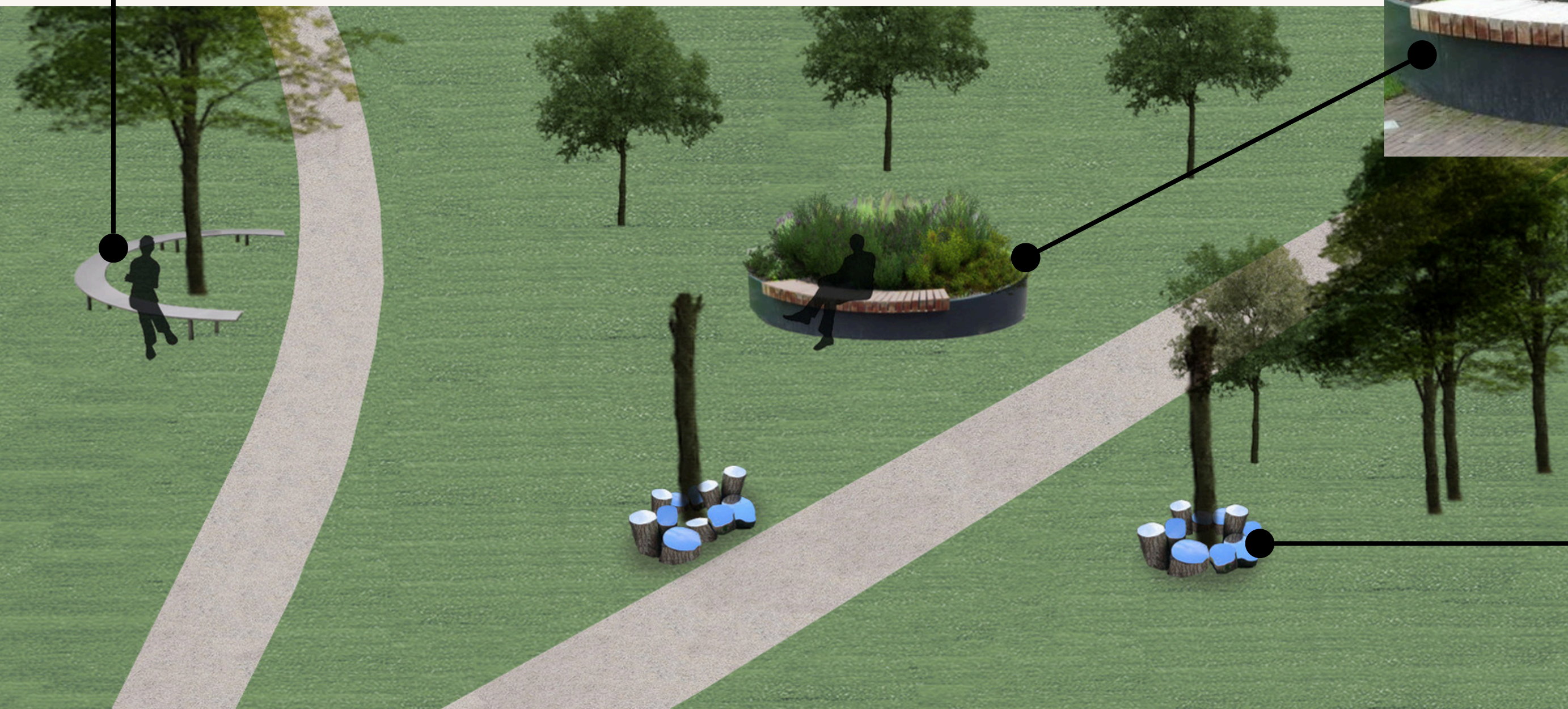

3.VARIANTS

PASTAIGU UN IESPAIDU ZONA

2.VARIANTS

PASTAIGU UN IESPAIDU ZONA

3.VARIANTS

MURZAS PIEMIŅAS VIETA

Piemīņas vieta Lielajam Murzam, kā priekšlikums to apvienot ar lietus ūdens novadīšanas risinājumiem, radot mainīgu vidi un izceļot Murzas stāstu.

Zaļo zonu papildina apstādījumi un info stends ar stāstu par slaveno dēkaini.

APSTĀDĪJUMU SPECIFIKA

Apstādījumos galvenais akcents tiek likts uz izturīgiem un vienkāršiem augiem, kuri neprasa, lielas rūpes. Galvenokārt tiek paredzēti krūmu stādījumi, lai aizsegtu vai norobežotu dažādas zonas, kā arī no drošības aspekta krūmu stādījumi kalpos kā robeža starp parka līdzeno daļu un stāvo krauju uz upēm.

Ziemcietes un sīpolpuķes parkā ienesīs akcentu, kas saglabāsies visu cauru gadu, mainoties ziedu krāsām un lapojumam.

Vīzijas - upju zaļās ainavas ietvaros paredzēts pievienot kopējam sortimentam upju ainavām raksturīgākus augus, kas labi jūstos arī parka teritorijā.

PALDIES

PUBLISKĀ APTAUJA

[EJ.UZ/BAUSKASPPL](https://ej.uz/bauskasppl)